

Kontrollutvalget, Rødøy kommune, Årsrapport til kommunestyret, 2025

1.0 Innledning

Kontrollutvalget er i samsvar med kommunelovens § 23-1 oppnevnt av kommunestyret for å forestå det løpende tilsyn med den kommunale forvaltning på vegne av kommunestyret.

Utvalgets arbeid foregår innenfor rammen av

- Kommunelovens kapittel 23 *Kontrollutvalgets virksomhet*,
- Forskrift om kontrollutvalg og revisjon
- Utvalgets virksomhetsplan

Gjennom uttalelser til kommunens og det kommunale foretakets årsregnskap, og innstillinger i saker om forvaltningsrevisjon, har kontrollutvalget rapportert om sitt virke i de nevnte sakene. Utvalget legger i tillegg frem for kommunestyret en samlet rapport / fremstilling om kontrollutvalgets arbeid det enkelte år. Denne rapporten oppsummerer utvalgets virksomhet i 2025. Forrige rapport gjaldt perioden fra nyvalg høsten 2023 og ut 2024.

Rødøy kommunestyre gjorde ved konstituerende møte 31.10.2023, sak 59/2023 valg av nye medlemmer for perioden. Kontrollutvalget har etter dette bestått av følgende medlemmer:

Arne Tore Bang (Rødøy fellesliste), leder
Sten Våtvik, (Ap/KrF) nestleder
Marit Hagtvedt (Rødøy fellesliste), medlem
Knut Andreas Kvarv (Rødøy fellesliste), medlem
Monica Karlsen (Ap/KrF), medlem

Kontrollutvalget har gjennomført fire møter i 2025, det samme som året før. Isak Vangstad (Ap/KrF) har møtt som vara to ganger, Andraes Heen har møtt en gang, og de har da bidratt til gjennomføring av utvalgets møter.

2.0 Regnskap

Kontrollutvalget har avgitt uttalelse til Rødøy kommunes regnskap for 2024. Regnskapet er avlagt med et netto driftsresultat med kr 22 174 041. Revisors beretning ble gitt uten forbehold eller merknader.

Kommunens ledelse har gitt kontrollutvalget en grundig gjennomgang av regnskap for Rødøy kommune, og har besvart utvalgets spørsmål. Til grunn for utvalgets uttalelser ligger også revisors beretning, samt ytterligere informasjon fra denne. I kommunestyrets behandling av regnskapet er det ikke gjort vedtak som har krevd særskilt oppfølging fra kontrollutvalgets side.

Nummererte brev fra revisor: Revisor skal i henhold til kommunelovens § 24-7 gi skriftlige meldinger i form av nummererte brev til kontrollutvalget når det avdekkes:

- a. vesentlige feil som kan føre til at årsregnskapet ikke gir riktig informasjon
 - b. vesentlige mangler ved registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger
 - c. vesentlige mangler ved den økonomiske internkontrollen
 - d. manglende eller mangelfull redegjørelse i årsberetningen for vesentlige budsjettavvik
-

- e. enhver mislighet
- f. hvorfor han eller hun ikke har skrevet under på oppgaver som kommunen eller fylkeskommunen skal sende til offentlige myndigheter, og som revisor etter lov eller forskrift skal bekrefte
- g. hvorfor han eller hun sier fra seg revisjonsoppdraget.

Kontrollutvalget har til sitt maimøte mottatt og behandlet ett nummerert brev fra revisor, hvor denne påpekte at kommunen har mangelfulle rutiner for løpende oppdatering av budsjett. Kontrollutvalgets oppfølging av dette ble gjennomført i september 2025, hvor utvalget vedtok følgende: *Redegjørelsen fra administrasjonen inkludert hovedelementer for ny rutine tas til orientering.*

Etterlevelseskontroll: Revisor har gjennomført sin årlige kontroll av om kommunens økonomiforvaltning foregår i samsvar med bestemmelser og vedtak, jfr kommuneloven § 24-9. Tema for kontrollen var *Rutiner ved utarbeidelse og avleggelse av årsregnskap, samt dokumentasjon og avstemming av regnskapsposter*. Revisors uttalelse ble behandlet og tatt til orientering i kontrollutvalgets møte september 2025. I tillegg vedtok utvalget følgende:

Til neste møte ber kontrollutvalget om en orientering om status for utarbeidelse av rutiner ved utarbeidelse og avleggelse av årsregnskap, samt dokumentasjon og avstemming av regnskapsposter.

Orientering om status for dette ble tatt opp i kontrollutvalgets møte 3. desember 2025, med følgende tilbakemelding: Oppfølging vil foregå gjennom arbeidet med årsavslutning for 2025, samt betydelig arbeid i etterkant av årsoppgjøret

3.0 Forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalget har utarbeidet forslag til ny plan for forvaltningsrevisjon, slik det er bestemt i kommunelovens § 23-3. Planen gjelder perioden 2024-2027 og er basert på risikovurderinger av kommunens forvaltning. Kommunestyret har i sak 25/2024 vedtatt planen etter behandling i kontrollutvalget med følgende prioriterte tema:

1. Brann (og feiing)
2. Renovasjon (koordinert med øvrige eiere i Helgeland Avfallsforedling IKS)
3. Internkontroll og kvalitetssikring
4. Barnevern (koordineres med vertskommunen)

Alle nye bestillinger vil i utgangspunktet baseres på den nye planen, samtidig som at utvalget følger opp at tidligere revisjoner blir fulgt opp etter kommunestyrets bestemmelser.

Kontrollutvalgets oppgaver med forvaltningsrevisjoner er tredelt: bestille gjennomføring av konkrete forvaltningsrevisjonsprosjekter, saksbehandle og innstille til kommunestyret når det legges frem en forvaltningsrevisjonsrapport, samt følge opp de vedtak kommunestyret fatter ved behandling av forvaltningsrevisjonsrapporter. Etter at kontrollutvalget tiltrådte i 2023, og i 2024 er det gjennomført følgende behandlinger og oppfølgingssaker innen forvaltningsrevisjon:

Prosjektets navn	Behandling i kontrollutvalget
Innkjøp	Bestilt og behandlet av kontrollutvalget for perioden 2019-2023. Vedtak i kommunestyret (sak 34/2021). Kontrollutvalget gjennomførte oppfølging av kommunestyrets vedtak i 2023 og 2024. Rapporten viste at kommunen ikke <i>etablert tilstrekkelig internkontroll for å sikre at innkjøp skjer i samsvar med mål og regelverk</i>. Revisor ga i 2021 åtte anbefalinger til forbedringer. Kontrollutvalgets oppfølging i 2024 konkluderte med at <i>Kontrollutvalget registrerer at administrasjonen i liten grad har kommet i gang med oppfølgingen</i>. <u>Oppfølging:</u> 5. gangs oppfølging av kommunestyrets vedtak gjennomført i utvalgets møte 3. desember 2025, med følgende resultat: Utvalget registrerer at som ved tidligere behandlinger at administrasjonen i liten grad har kommet i gang med oppfølgingen. Utvalget viser videre til at dette var femte gang oppfølging av vedtaket var tatt opp, og at <i>manglende oppfølging undergraver på sikt tilliten til at administrasjonen overholder lover og bestemmelser. Dette utgjør som tidligere påpekt en betydelig risiko for kommunen</i>. <i>Kontrollutvalget ber kommunestyret være tydelig i sitt vedtak, med forventning om at administrasjonen gir saken høy prioritet slik at den kan lukkes så tidlig som mulig i 2026.</i>
Brann og feiing (prioritet 1 gjeldende plan)	<u>Behandling:</u> Rapport behandlet av utvalget februar 2025, Formålet med revisjonen er å undersøke og få svar på følgende: • I hvilken grad har kommunen en brannordning som ivaretar oppgaven som innsatsstyrke når det oppstår brann. Er det lagt planer for gjennomføring av brann- og evakueringsøvelser? I hvilken grad gjennomføres øvelsene? • I hvilken grad har kommunen en selvkostordning for feiing i samsvar med lovkrav? I hvilken grad har kommunen tilfredsstillende grunnlag for innkreving av feiegebyr for bygninger med ildsted. Rapporten og kommunestyrets vedtak ber kommunedirektøren se til at rapportens 6 anbefalinger følges opp.

	<u>Oppfølging:</u> 1. gangs oppfølging av kommunestyrets vedtak gjennomført i utvalgets møte 3. desember 2025, med følgende resultat: Oppfølging av kommunestyrets vedtak har kommet godt i gang. Ved behandling av oppfølgingen registrerer kontrollutvalget blant annet at kommunen er i ferd med å etablere en brannordning som tilfredsstiller dagens krav, og at det planlegges snarlig utlysning av deltidsstillinger som brannkonstabler.
Renovasjon (prioritet 2 gjeldende plan)	<u>Behandling:</u> Rapporten ble bestilt i juni 2025, for å undersøke og gi svar på følgende fire problemstillinger: 1. Gis innbyggerne i Rødøy et renovasjonstilbud der miljøkravene til kommunale tjenester ivaretas? 2. Er HAF en pådriver og utvikler av gode miljømessige løsninger innen avfalls-behandling? 3. Har HAF etablert et system som fordeler kostnader korrekt, og benytter en formålstjenlig metode som beregner kostnader korrekt i forhold til gjeldende regler 4. Sikrer Rødøy kommune at innkrevde renovasjonsgebyrer – inklusive eventuelle tilleggs- eller ekstragebyrer – tilsvarer lovlig selvkost Rapporten ga fem konkrete anbefalinger som skal sikre at renovasjonstjenestene leveres i samsvar med selvkostregelverket og er i tråd med relevante klima- og miljøkrav og ambisjoner. Utvalget behandlet saken i møte 3. desember 2025, og sendte rapporten til kommunestyret med sin innstilling i saken.

De behandlede rapportene har gitt viktige bidrag til kunnskap om hvordan den kommunale forvaltningen fungerer, og har påpekt forbedringsmuligheter for kommunen.

4.0 Eierskapskontroll

Kontrollutvalget har som en av sine oppgaver ansvar for å påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eierinteresser i selskaper, såkalt eierskapskontroll. Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens eierskap. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for eierskapskontroll.

Formålet med eierskapskontroll i perioden 2019 -2023 var

å undersøke og vurdere om Rødøy kommune har etablert en eierskapsforvaltning som er i samsvar med lovkrav og relevante anbefalinger, med særlig fokus på eierskapsmeldingen og eierstrategier for selskapene som kommunen har eierskap i.

Rapport fra kontrollen ble behandlet av kommunestyret i dets sak 33/2023, og ga 5 anbefalinger til forbedringer:

- i. *Sørge for at den selskapsspesifikke informasjonen i eierskapsmeldingen blir oppdatert og lagt frem for de folkevalgte årlig.*
- ii. *Utarbeide en eierstrategi for Helgeland avfallsforedling IKS i samarbeid med de andre eierkommunene.*
- iii. *Gjennomgå, vurdere og oppdatere styringsdokumentene til selskapene jevnlig.*
- iv. *Utarbeide rutiner som sikrer at samtlige folkevalgte får tilstrekkelig opplæring i eierskapsforvaltning tidlig i valgperioden.*
- v. *Utarbeide system og rutiner som sikrer prinsippene og kravene i eierskapsmeldingen blir fulgt ved nominasjon og valg av styrerepresentanter til selskapene kommunen eier.*

Oppfølging av kommunestyrets vedtak ble gjennomført av kontrollutvalget i september 2024. Deretter i kontrollutvalgets møter 28. mai og 3. desember 2025.

Oppfølging: 3. gangs oppfølging av kommunestyrets vedtak gjennomført i utvalgets møte 3. desember 2025, med følgende resultat: Anbefaling (1) om at den selskapsspesifikke informasjonen i eierskapsmeldingen blir oppdatert og lagt frem for de folkevalgte årlig, skal ifølge tilbakemelding fra administrasjonen legges frem for politisk behandling vinter/ vår 2026. I denne vil bindelse vil administrasjonen gjennomgå, vurdere og oppdatere styringsdokumentene til selskapene jevnlig (anbefaling 3). Anbefaling 2 om å utarbeide en eierstrategi for Helgeland avfallsforedling IKS, er tidligere svart ut, jfr. vedtak i kommunestyret, sak 54/2024. Kontrollutvalget kommer tilbake til saken i senere møte.

I ny plan for eierskapskontroll, som ble vedtatt i mars 2024, har kommunestyret bestemt følgende prioritering:

1. Helgeland Avfallsforedling IKS

Gjennomført forvaltningsrevisjon inneholder elementer av eierskapskontroll. Se punkt 3.0 over for informasjon om utvalgets behandling.

5.0 Øvrig kontroll og tilsyn

Med bakgrunn i kontrollutvalgets generelle mandat om å foreta løpende tilsyn og kontroll med forvaltningen, er det i utvalgets møter satt på dagsorden en rekke saker. Sakene kan ha bakgrunn i innspill fremmet av publikum, utvalgets medlemmer, andre politikere i kommunen, saker som er tatt opp i media, eksterne tilsyn etc.

I disse sakene har utvalget kalt inn administrasjonen, og bedt denne redegjøre for saksforhold, regelverk, rutiner, forvaltningspraksis etc. I 2025 gjelder dette blant annet følgende områder:

- Økonomi og regnskap
 - Miljørettet helsevern, rutiner / tiltak for å redusere fare for legionella
 - Rutiner for stans / trekk i lønn, og svar på henvendelser
-

- Rutiner for tilsyn med privat hjemmeundervisning
- Kommunens avvikssystem
- Kommunens oppfølging av Statsforvalterens tilsyn med kommunens tjenester for hjemmeboende eldre

Kontrollutvalget vil generelt bemerke at kommunedirektør og hans administrasjon har bidratt med gode redegjørelser og besvart utvalgets spørsmål i de sakene som er tatt opp.

6.0 Øvrige saker som vedrører utvalget

Budsjettet legger rammer for kontrollutvalgets egen aktivitet og kostnadene til revisjon og sekretariat. Kontrollutvalget utarbeider forslag til budsjett for kontrollutvalget. Forslag til budsjett 2026 ble behandlet av kontrollutvalget i møte 03.09.2025 – sak 25/25. Den samlede budsjettrammen for kontroll og tilsyn er foreslått til kr 875 500.

Rødøy kontrollutvalg er per 2025 innmeldt i Forum for kontroll og tilsyn (FKT). Organisasjonen er en kompetanse- og interesseorganisasjon for folkevalgt kontroll, og har 210 kontrollutvalg som medlemmer.

I samsvar med forskrift om kontrollutvalg og revisjon har kontrollutvalget et påse-ansvar om revisors arbeid med regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon. Kontrollutvalget har behandlet engasjementsbrev fra revisjonen for perioden. I tillegg skal revisor årlig legge frem en erklæring om uavhengighet i forhold til den virksomhet som skal revideres. Denne behandles i kontrollutvalget. Revisor holder kontrollutvalget løpende orientert om sitt arbeid.

Vågaholmen, 3. desember 2025

Arne Tore Bang (s)
leder

Sten Våtvik (s)
nestleder

Marit Hagtvedt (s)
medlem

Monica Karlsen (s)
Medlem

Knut Andreas Kvarv
Medlem